

V Bruselu dne 4.12.2017
COM(2017) 727 final

ZPRÁVA KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

o provádění směrnice 2010/75/EU a o závěrečných zprávách podle předchozích právních předpisů

1. Úvod

i. Souvislosti

Směrnice o průmyslových emisích¹ je hlavní právní nástroj na regulaci průmyslových emisí, jehož cílem je dosáhnout významných přínosů pro životní prostředí a zdraví lidí, zejména prostřednictvím povinného uplatňování nejlepších dostupných technik (BAT). Odvětví spadající pod působnost směrnice o průmyslových emisích nesou odpovědnost za značný podíl celkového znečištění (emise do ovzduší a vody a vznik odpadů) v Evropě. Odhaduje se², že produkují zhruba 23 % hmotnostních emisí do ovzduší. U emisí do vody je situace méně jasná, ale odhaduje se, že představují 20 až 40 % emisí těžkých kovů a 30 až 60 % znečišťujících látek jiných než živiny a organický uhlík.

Sedmý akční program pro životní prostředí³ předpokládá, že zavedení nejlepších dostupných technik do průmyslu podle směrnice o průmyslových emisích nastolí lepší modely využívání zdrojů a sníží emise u velkých průmyslových zařízení v EU, čímž v dlouhodobém horizontu zásadním způsobem napomůže povzbuzení rozvoje inovačních technik, ekologizaci hospodářství a snížení průmyslových nákladů.

Směrnice o průmyslových emisích je výsledkem úsilí o lepší regulaci v tom smyslu, že spojila, uvedla do souladu a zjednodušila několik právních předpisů. Je to integrovaný nástroj a její ustanovení o povolování nahrazují staré systémy vícečetných povolení. Jedna kapitola se týká rámce povolování a nejlepších dostupných technik, zatímco další obsahují zvláštní pravidla pro klíčová odvětví, zejména pro velká spalovací zařízení, zařízení na (spolu)spalování odpadu a zařízení používající organická rozpouštědla.

Referenční dokumenty o nejlepších dostupných technikách (BREF) vypracovává Evropský úřad pro integrovanou prevenci a omezování znečištění (EIPPCB) při Společném výzkumném středisku Evropské komise. Tento příkladný proces zahrnuje plné zapojení všech účastníků v postupu založeném na důkazech v souladu se zlepšováním právní úpravy. Referenční dokumenty o nejlepších dostupných technikách obsahují závěry o nejlepších dostupných technikách, které získávají právní sílu přijetím prováděcích rozhodnutí Komise, která je obsahují. Závěry o nejlepších dostupných technikách stanoví jejich rámec pro jednotlivá odvětví, jež musí příslušné orgány vzít v úvahu při vydávání povolení.

Směrnice o průmyslových emisích vyžaduje, aby Komise předkládala Radě a Parlamentu zprávy, poprvé o počáteční fázi provádění a poté každé tři roky. Tato zpráva shrnuje zprávy členských států o počáteční fázi provádění (2013) a popisuje další s tím související práci, která byla vykonána, uvádí přehled souvisejících činností Komise v současné době a výhled do budoucnosti.

Tato zpráva jako první zpráva Komise podle směrnice o průmyslových emisích zahrnuje také závěrečné zprávy členských států podle předchozích právních předpisů.

2. Zprávy členských států podle předchozích právních předpisů

Zprávy členských států podle předchozích právních předpisů byly posouzeny a jejich souhrny zveřejněny v platformě CIRCABC⁴.

¹ Směrnice 2010/75/EU o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění); Úř. věst. L 349, 19.12.2012, s. 57.

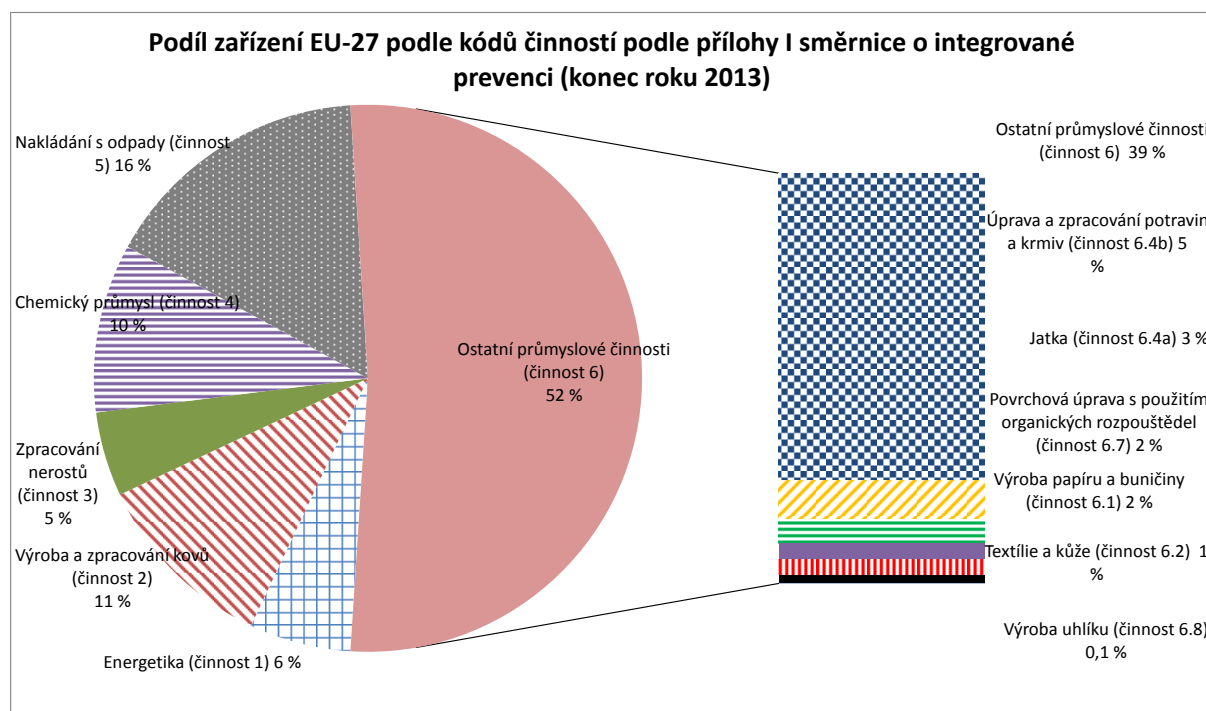
² „*Contribution of industry to pollutant emissions to air and water*“; AMEC; září 2014; ISBN 978-92-79-39499-7

³ Rozhodnutí č. 1386/2013/EU ze dne 20. listopadu 2013 o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2020 „Spokojený život v mezích naší planety“; Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 171.

⁴ CIRCABC>environment>IED>Library>Studies> Article 73 review reports>Final reports

i. Směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění (IPPCD)

Závěrečné zprávy podle směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění⁵ předložily členské státy za poslední sledované období zahrnující léta 2012–2013. Všechny členské státy odpověděly na většinu otázek z dotazníku a poskytly tak dostatečné údaje pro posouzení a připomínkování provádění směrnice. Členské státy oznámily celkem 51 528 zařízení podléhajících integrované prevenci a omezování znečištění (IPPC) v provozu ke konci roku 2013. Jejich hlavní hlášená činnost je znázorněna na následujícím obrázku (zahrnuje pouze EU27, neboť Chorvatsko se stalo členským státem až v polovině roku 2013).

Většina členských států oznámila, že v provádění směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění nedošlo od posledního sledovaného období k žádné větší změně. Hlášené změny se týkaly zejména provedení ve vnitrostátním právu a provádění směrnice o průmyslových emisích. Některé členské státy rovněž uváděly problémy způsobené koordinací povolovacích postupů, pokud byl do procesu povolování zapojen více než jeden příslušný orgán.

ii. Směrnice o velkých spalovacích zařízeních (LCPD)

Významný podíl celkových emisí SO₂, NO_x a prachu do ovzduší, jakož i emisí dalších znečišťujících látek, jako je rtuť, pochází z velkých spalovacích zařízení (LCP). Před směrnici o průmyslových emisích spadala velká spalovací zařízení pod zvláštní právní předpisy, a to pod směrnici o velkých spalovacích zařízeních⁶. Směrnice o průmyslových emisích směrnici o velkých spalovacích zařízeních zrušila a stanovila přísnější mezní hodnoty emisí (ELV).

⁵ Směrnice 2008/1/ES o integrované prevenci a omezování znečištění.

⁶ Směrnice 2001/80/ES o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší z velkých spalovacích zařízení.

Směrnice o velkých spalovacích zařízeních umožnila, aby Komise požadovala každoroční předkládání údajů o emisích z velkých spalovacích zařízení. Od roku 2013 předkládají členské státy výkazy o ročních emisích do databáze spravované Evropskou agenturou pro životní prostředí⁷. Komise i nadále hledá příležitosti jak sladit a zjednodušit požadavky na předkládání zpráv. Jedním z příkladů je předvyplnění identifikátorů pro tato zařízení, které se používají v Evropském registru úniků a přenosu znečišťujících látek⁸, do databáze velkých spalovacích zařízení a propojení s již předloženými údaji za dané zařízení. Posledním sledovaným obdobím, které je k dispozici, je rok 2015. Každoroční údaje podle jednotlivých zařízení zahrnují emise SO₂, NO_x a prachu a dále celkový příkon vztažený k čisté výhřevnosti paliva, v rozdělení podle druhu paliva. Od roku 2016 jsou zprávy předkládané za velká spalovací zařízení podle směrnice o velkých spalovacích zařízeních nahrazeny zprávami předkládanými podle směrnice o průmyslových emisích, které vyžadují podrobnější informace.

iii. Směrnice o spalování odpadů (WID)

Závěrečné zprávy podle směrnice o spalování odpadů⁹ předložily členské státy za poslední sledované období zahrnující léta 2012–2013. Celkově nebyly s tímto provozem zjištěny žádné větší problémy.

iv. Směrnice o emisích rozpouštědel (SED)

Závěrečné zprávy podle směrnice o emisích rozpouštědel¹⁰ předložily členské státy za poslední sledované období zahrnující léta 2012–2013. Vztahují se přibližně na 50 000 zařízení, i když ohledně přesného počtu panuje určitá nejistota. Celkově nebyly s tímto provozem zjištěny žádné větší problémy, přestože byly nalezeny některé problémy týkající se hlášení údajů o monitorování od provozovatelů.

Závěry týkající se starších právních předpisů

Nebyly zjištěny žádné větší problémy s dodržováním starších právních předpisů. Bylo však zmíněno několik problémů v souvislosti se směrnicí o integrované prevenci a omezování znečištění, které by si zasloužily další prošetření. I přes zlepšení byla úroveň hlášených informací stále neúplná, zejména číselné údaje o počtu prohlídek (např. celkový počet navštívených zařízení, počet návštěv včetně měření emisí). Může to být částečně způsobeno zněním otázek, které, jak se zdá, různé členské státy chápou různě.

Několik členských států uvedlo, že nemají dostatek pracovníků, kteří by vykonávali úkoly spojené s prováděním směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění, a dále že nemají dostatek finančních prostředků na najímání a zaškolování pracovníků příslušných orgánů. Mohlo by to souviset s prací při přechodu ze směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění na směrnici o průmyslových emisích, proto je možné, že pracovní zatížení příslušných orgánů bude nyní možné zvládnout lépe.

V souvislosti s výkladem definicí byly hlášeny některé obtíže, byly vzneseny dotazy, zda zařízení poté, co byla uzavřena část provozu (částečné uzavření zařízení) nebo trvale snížena

⁷ Viz: <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/lcp>

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 ze dne 18. ledna 2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek a kterým se mění směrnice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES.

⁹ Směrnice 2000/76/ES o spalování odpadů.

¹⁰ Směrnice 1999/13/ES o omezování emisí těkavých organických sloučenin vznikajících při používání organických rozpouštědel při některých činnostech a v některých zařízeních.

jejich výrobní kapacita, již nebudou spadat pod působnost směrnice o integrované prevenci a omezení znečištění.

Důležitým problémem, který vyžaduje zlepšení, byl stupeň zavádění nejlepších dostupných technik. Tento problém byl řešen stanovením povinnosti aktualizovat povolení v souladu se závěry o nejlepších dostupných technikách ve směrnici o průmyslových emisích.

3. Provádění směrnice o průmyslových emisích

i. Stav provedení směrnice o průmyslových emisích ve vnitrostátním právu

Komise obdržela od všech členských států vnitrostátní prováděcí předpisy a posoudila úplnost provedení.

Komise rovněž posoudila soulad prováděcích opatření, jež všechny členské státy přijaly, se směrnicí o průmyslových emisích. Pokud bylo zjištěno nejednoznačné nebo chybné provedení, Komise zahájila s příslušnými členskými státy bilaterální rozhovory. Doposud se uskutečnilo jednadvaacet těchto rozhovorů.

ii. Podávání zpráv členskými státy

Prováděcí rozhodnutí Komise 2012/795/EU¹¹ („rozhodnutí“) podrobně stanoví, že členské státy mají předkládat Komisi zprávy o provádění směrnice o průmyslových emisích. V příloze I tohoto rozhodnutí jsou uvedeny požadované údaje, jež mají být Komisi zaslány do září 2014, zatímco v příloze II jsou definovány informace požadované do září 2017.

V rozhodnutí je stanoven cíl pro elektronické předkládání zpráv členskými státy. Pro usnadnění objednala Komise zhotovení potřebných nástrojů pro elektronické předkládání zpráv. Vzhledem k různým problémům, které se vyskytly, se realizace těchto projektů opožděje, a proto je předkládání zpráv podle modulu 2 přílohy II rozhodnutí odloženo o jeden rok z 30. září 2017 na 30. září 2018. U modulů 1, 3 a 4 se předkládání zpráv odkládá do února 2018.

Členské státy předložily informace požadované podle přílohy I rozhodnutí. Tyto výkazy byly posouzeny a byla zveřejněna souhrnná zpráva¹². Přestože reagovaly všechny členské státy s výjimkou Finska, značně se různila úroveň podrobností. Některé odpovědi odkazovaly pouze na prováděcí právní předpisy, zatímco jiné byly podrobné a vyčerpávající. Celkově byly poskytnuty některé užitečné informace o procesech a krocích podniknutých při skutečném provádění směrnice o průmyslových emisích. Zahrnovaly údaje o kritériích použitých na kontrolu rozporů, různé přístupy na zajištění, aby byly při stanovování podmínek povolení a podrobností environmentálních kontrolních plánů používány závěry o nejlepších dostupných technikách.

V dalším sledovaném období (zahrnujícím roky 2014–2016) se očekává shromáždění většího množství informací, neboť závěry o nejlepších dostupných technikách se přijímají pro jednotlivá odvětví postupně a členské státy budou moci poskytnout další údaje o problémech při praktickém provádění.

Komise nyní zahájila přezkoumání požadavků na předkládání zpráv na období po roce 2016. Bude při tom brát v úvahu přechod na elektronické předkládání zpráv a dosud zjištěné

¹¹ Prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 12. prosince 2012 o druhu, formátu a četnosti informací zpřístupňovaných členskými státy pro účely podávání zpráv o provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU o průmyslových emisích; Úř. věst. L 349, 19.12.2012 s. 57.

¹² Viz poznámka pod čarou 2.

poznatky. Členské státy byly požádány o oznámení svých prvních stanovisek k budoucím požadavkům na předkládání zpráv a Komise předpokládá, že brzy navrhne nové rozhodnutí o předkládání zpráv, které bude brát v úvahu přístup načrtnutý ve sdělení o kontrole účelnosti zpráv v oblasti životního prostředí¹³ a maximalizovat synergie s Evropským registrem úniků a přenosů znečišťujících látek.

iii. Referenční dokumenty o nejlepších dostupných technikách (BREF)

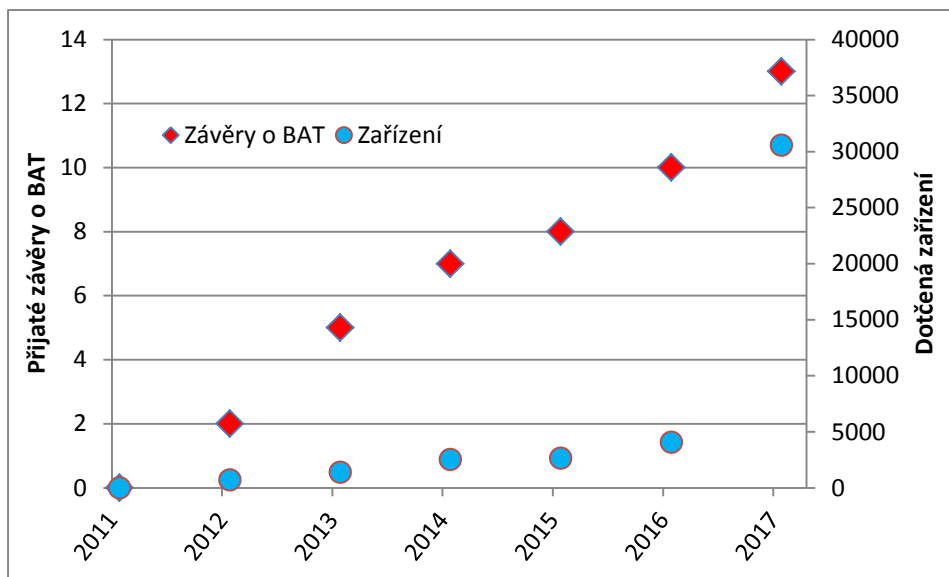
Všechny podniky, které spadají pod působnost kapitoly II směrnice o průmyslových emisích, jsou povinny podle jejich požadavků uplatňovat nejlepší dostupné techniky. Referenční dokumenty o nejlepších dostupných technikách jsou základem zajištění toho, že tyto techniky mohou být na úrovni EU optimálně určeny. Stanovují rovné podmínky a umožňují, aby členské státy nemusely provádět svá vlastní posuzování nejlepších dostupných technik za účelem splnění svých povinností podle směrnice o průmyslových emisích. V současné době existuje 31 referenčních dokumentů o nejlepších dostupných technikách a dva referenční dokumenty, které se týkají činností uvedených v příloze I směrnice o průmyslových emisích. Doposud bylo podle směrnice o průmyslových emisích aktualizováno 13 těchto referenčních dokumentů o BAT.

Forma referenčních dokumentů o BAT byla stanovena podle směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění. Kromě rozšíření odvětví, jichž se týká, spočívá hlavní změna odlišující směrnici o integrované prevenci a omezování znečištění od směrnice o průmyslových emisích ve formalizaci výměny informací mezi Komisí a účastníky za účelem stanovení nejlepších dostupných technik (také známo jako „sevillský proces“). Závěry o nejlepších dostupných technikách jsou hlavním prvkem referenčních dokumentů o BAT, neboť popisují nejlepší dostupné techniky a obsahují závazné související úrovně emisí (BAT-AEL) spojené s jejich použitím. Přijímají se formou projednávání ve výborech, po němž je Komise přijme jako prováděcí rozhodnutí. Závěry o nejlepších dostupných technikách jsou referencí pro příslušné orgány stanovující podmínky povolení pro zařízení, která spadají pod směrnici o průmyslových emisích. Poskytují informace pro subjekty s rozhodovací pravomocí o příslušných technikách, které jsou v průmyslu ekonomicky schůdné a technicky dostupné, aby mohl být zlepšen environmentální profil těchto zařízení.

Následující graf ukazuje přehled souhrnného počtu závěrů o nejlepších dostupných technikách přijatých od doby, kdy směrnice o průmyslových emisích vstoupila v platnost, a přibližný souhrnný počet zařízení, jichž se tyto závěry týkají. Doposud přijaté závěry o nejlepších dostupných technikách zahrnují více než polovinu zařízení spadajících pod směrnici o průmyslových emisích.

---

¹³ Opatření na zjednodušení podávání zpráv v oblasti životního prostředí; KOM(2017) 312.

V následujících odstavcích je uveden stručný přehled hlavních problémů spojených s referenčními dokumenty o nejlepších dostupných technikách.

Přehled procesu a účast

Závaznost souvisejících úrovní emisí obsažených v závěrech o nejlepších dostupných technikách znamená, že proces výměny informací za účelem vypracování referenčních dokumentů o BAT je nyní více zaměřen na sběr a hodnocení informací směřujících ke stanovení úrovní environmentálního profilu, jehož dosahují stávající zařízení. Výměna odborných informací pro jednotlivé referenční dokumenty o BAT probíhá v odborné pracovní skupině, která zahrnuje členské státy, příslušná průmyslová odvětví, environmentální nevládní organizace a Komisi. Odbornou pracovní skupinu vede a její jednání zprostředkovává Evropský úřad pro integrovanou prevenci a omezování znečištění (EIPPCB). Příslušné postupy a další prvky procesu jsou podrobně popsány v prováděcím rozhodnutí Komise¹⁴ přijatém podle směrnice o průmyslových emisích.

Důvěrnost

V procesu zpracovávání referenčních dokumentů o nejlepších dostupných technikách mohou vyvstat problémy s důvěrnými údaji. V zásadě zakládají pravidla EU o transparentnosti v záležitostech životního prostředí¹⁵, vycházející z Aarhuské úmluvy¹⁶, silné právo na přístup k informacím o životním prostředí. Informace, které průmysl poskytuje dobrovolně, však mohou být komerčně citlivé. V souladu s povinností zachovávat služební tajemství, které vyplývá také z článku 339 Smlouvy o fungování EU¹⁷, může být nezbytné některé údaje

¹⁴ Prováděcí rozhodnutí Komise 2012/119/EU, kterým se stanoví pravidla ohledně pokynů pro sběr údajů a pro vypracování referenčních dokumentů o BAT a zabezpečení jejich kvality uvedených ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU o průmyslových emisích; *Úř. věst. L 63, 2.3.2012, s. 1.*

¹⁵ Nařízení (ES) č. 1367/2006 o použití ustanovení Aarhuské úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí na orgány a subjekty Společenství, *Úř. věst. L 264, 25.9.2006, s. 13.*

¹⁶ Aarhuská úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí na orgány a subjekty Společenství ze dne 25. června 1998, schválená Společenstvím dne 17. února 2005.

¹⁷ Smlouva o fungování Evropské unie; *Úř. věst. C 326, 26.10.2012, s. 47.*

agregovat nebo anonymizovat, pokud přímo nesouvisí s emisemi do životního prostředí, kdy se považuje veřejný zájem na zpřístupnění informací a transparentnost za silnější. Příslušné orgány členských států, které jsou vázány pravidly služebního tajemství, by měly mít k těmto informacím přístup, pokud se týkají zařízení na jejich území.

Zlepšování právní úpravy

„Sevillský proces“, který stanovil zpracovávání referenčních dokumentů o BAT, je unikátní a komplexní odborný proces založený na faktech. Údaje se shromažďují formou obsáhlých dotazníků, které poté všichni účastníci ověřují a kontrolují. Dokumenty jsou při zachování plné transparentnosti rozesílány účastníkům odborné pracovní skupiny k připomínkám a revizi. Provedené změny jsou vyznačeny. Konečné závěry jsou přijímány na základě dohody v odborné pracovní skupině. Pokud se vyskytnou odlišné názory, jsou také uvedeny v závěrečném referenčním dokumentu o BAT v souladu s kritérii stanovenými v pokynu k procesu výměny informací. Komise je přesvědčena, že tato spolupráce, přestože nemusí být ve všech oblastech vždy schůdná, je vynikajícím příkladem zlepšování právní úpravy v praxi.

Klíčové otázky životního prostředí

Revize referenčních dokumentů o BAT se zaměřují na oblasti, v nichž bude dosažen největší přínos, na tzv. „klíčové otázky životního prostředí“. Tím je zajišťován nejlepší výsledek práce vložené do tohoto procesu pro životní prostředí. Komise navrhla kritéria pro stanovení klíčových otázek životního prostředí¹⁸, které podpořilo fórum podle článku 13 směrnice o průmyslových emisích. Jsou to: závažnost znečištění pro životní prostředí, význam činnosti, možnost stanovit nové techniky, které výrazně zlepší stav, a potenciál definovat související úroveň emisí významně zlepšující ochranu životního prostředí v porovnání se současnou situací.

Evropský úřad pro integrovanou prevenci a omezování znečištění používá tato kritéria pro další revize referenčních dokumentů o BAT. Komise vyhlásila veřejnou zakázku na služby na další vývoj metodiky a její zavedení pro řadu dalších revizí referenčních dokumentů o BAT. Vzniknou tak podkladové dokumenty o klíčových otázkách životního prostředí jako vstup pro zahajovací zasedání k revizím referenčních dokumentů o BAT, které poskytnou pevný základ pro rozhodování odborné pracovní komise k této problematice.

Posouzení procesu výměny informací

Proces výměny informací je základem vytváření a revize referenčních dokumentů o BAT. Generuje podložené informace pro rozhodování. V případě nejrozsáhlejší revize referenčních dokumentů o BAT, která byla doposud provedena (o velkých spalovacích zařízeních), zahrnovala pracovní skupina 289 členů, bylo vyplněno 580 dotazníků na úrovni zařízení, bylo provedeno 24 návštěv na místě, bylo posouzeno 225 zpráv a případových studií a bylo vyřešeno 8 510 připomínek k prvnímu návrhu.

S úmyslem zlepšit proces fungování výměny informací uspořádala Komise společně s německým ministerstvem pro životní prostředí v roce 2014 v Berlíně pracovní setkání k fóru podle článku 13 směrnice o průmyslových emisích zaměřené na proces výměny informací podle této směrnice. Toto pracovní setkání mělo hojnou účast a závěry z něj byly

---

¹⁸ CIRCABC>Environment>IED>Library>ied_art_13_forum>8th Forum meeting 19 October 2015>Presentations>[5.1 Key environmental issues.pdf](#)

zveřejněny¹⁹. Pracovní setkání znovu potvrdilo vysokou přidanou hodnotou EU a efektivnost směrnice o průmyslových emisích. Bylo na něm navrženo několik praktických zlepšení, která se nyní realizují při revizích referenčních dokumentů o BAT, například větší používání webinářů pro usnadnění účasti členů odborné pracovní skupiny.

iv. Podpora dodržování a provádění směrnice

Cílem Komise je podporovat členské státy při zajišťování účinného provádění směrnice o průmyslových emisích. Za tímto účelem Komise vykonává následující činnosti:

Pracovní setkání s členskými státy a zúčastněnými stranami

Je užitečné pořádat setkání s členskými státy a dalšími zúčastněnými stranami za účelem kontroly provádění směrnice o průmyslových emisích včetně zpracování referenčních dokumentů o BAT a závěrů o nejlepších dostupných technikách. Lze tak včas odhalit oblasti, v nichž se vyskytují problémy, jakož i shodnout se na společných přístupech do budoucna.

Pracovní setkání se konají podle potřeby, buď pouze za účasti členských států, kdy se zaměřují na právní provádění, nebo také s ostatními zúčastněnými stranami při projednávání širších záležitostí. Po pracovním setkání v Berlíně, jehož se účastnili všichni členové fóra, se druhé pracovní setkání v Kodani v roce 2016 omezilo na zástupce členských států. Komise plánuje pokračovat v této přínosné praxi i v roce 2017, kdy se bude konat pracovní setkání členských států v Belgii.

Hlavním závěrem pracovního setkání v Kodani bylo, že účastníci považují toto setkání za užitečnou příležitost k porovnání svých vnitrostátních aktivit, přičemž Komise byla vyzvána ke shrnutí stávající zkušenosti, pokud jde o odchylný postup podle čl. 15 odst. 4 směrnice o průmyslových emisích. Prezentace a souhrn pracovního setkání byly zveřejněny²⁰.

Kromě toho se pravidelně pořádají další odborná pracovní setkání za účasti expertů z členských států a dalších zúčastněných stran, kde se shromažďují stanoviska k probíhajícím projektům a studiím. V roce 2017 se také plánují zvláštní pracovní setkání zaměřená na nové techniky (s Belgií a Švédskem) a setkání týkající se přínosu nejlepších dostupných technik pro vodohospodářskou politiku (s Německem).

Časté otázky

Důležitým úkolem Komise je pomáhat členským státům při provádění směrnice o průmyslových emisích. Jedním z nástrojů, který se k tomu používá, jsou časté otázky, které jsou k dispozici na webových stránkách Komise²¹.

Komise se snaží je podle potřeby rozšiřovat a aktualizovat, což platí i pro řadu specifických častých otázek, jejichž význam vyšel najevo při pracovním setkání v Kodani. Týkají se zejména takových témat, jako je využití rozsahu souvisejících úrovní emisí; kdy je třeba dodržovat závěry o nejlepších dostupných technikách; a které závěry o nejlepších dostupných technikách jsou podnětem k přehodnocení povolení.

Podpůrné sítě příslušných vnitrostátních orgánů

Hlavní odpovědnost za účinné provádění požadavků směrnice o průmyslových emisích nesou příslušné vnitrostátní orgány. Jejich úkoly zahrnují vydávání povolení, posuzování

¹⁹ CIRCABC>Environment>IED>Library>[Pracovní setkání v Berlíně o výměně informací podle směrnice o průmyslových emisích \(říjen 2014\)](#)

²⁰ CIRCABC>env>ied>Library> Copenhagen workshop on Putting the IED into practice (13-14 April 2016).

²¹ <http://ec.europa.eu/environment/industry/stationary/ied/faq.htm>

příslušných mezních hodnot emisí a dalších podmínek, posuzování žádostí o výjimku a obecně zajištění toho, aby zařízení byla provozována správně. Komise tyto orgány podporuje, aby byl zajištěn srovnatelný a harmonizovaný přístup na vnitrostátní úrovni v souladu s legislativou.

Komise podporuje práci Sítě Evropské unie pro provádění a vymáhání práva životního prostředí (IMPEL), která provozuje řadu projektů v oblasti průmyslových emisí²². Týkají se zejména podpory základní zprávy o stavu provádění směrnice o průmyslových emisích a zkušenosti, pokud jde o odchylky od souvisejících úrovní emisí podle směrnice o průmyslových emisích. Komise spolupracuje s odborníky členských států v rámci projektových porad a cení si tohoto sdílení znalostí.

Vymáhání

Způsob vymáhání podle směrnice o průmyslových emisích je považován za velmi progresivní. Je tomu tak proto, že dává občanům silná práva na přístup k příslušným informacím a na účast v procesu povolování. Posiluje postavení občanů a nevládních organizací a zajišťuje, aby byla povolení vydávána řádně a aby byly dodržovány jejich podmínky. Je jasné, že Komise nemůže aktivně zkontrolovat všech 50 000 povolení, ale místní obyvatelé mají nezadatelný zájem na zajištění, aby byla tato povolení řádná a aby byla vymáhána.

Primární odpovědnost za řešení porušení spočívá na příslušných orgánech. Jedná se o první úroveň vymáhání a právě příslušné orgány jsou místem, na které se má dotčený občan nebo nevládní organizace obracet. Proces přezkumu povolení je také důležitý, neboť poskytuje pravidelnou příležitost pro sousedy nebo další dotčené strany, aby mohli vyslovit své případné obavy, které pak mohou být v rámci přezkumu povolení posouzeny.

Směrnice o průmyslových emisích dává dotčeným stranám právo napadnout podmínky rozhodnutí a požadovat mimořádné kontroly v oblasti životního prostředí. Tento přístup může potenciálně vést tisíce jednotlivců k tomu, aby dohlíželi na fungování právních předpisů. Komise se domnívá, že primární odpovědnost za ověřování konkrétního stavu v případě porušování nesou vnitrostátní správní nebo soudní orgány, které mají vhodné prostředky, aby mohly tyto případy řešit, pokud zjistí, že tyto obavy jsou opodstatněné. Komise by zasáhla zejména v případě systematických problémů nebo v případě, že by porušování mělo závažný dopad na životní prostředí.

v. Přejídná opatření pro velká spalovací zařízení

Směrnice o průmyslových emisích uvedla ustanovení o velkých spalovacích zařízeních do jednoduššího a konzistentního rámce. Aby byl usnadněn přechod na tato ustanovení, obsahuje směrnice o průmyslových emisích dva hlavní typy flexibilních odchylek od celkových požadavků:

- **Přejídné národní plány (TNP)** - Přejídné národní plány se vytvářejí na úrovni členského státu. Zařízení zařazená do přejídného národního plánu členského státu podléhají celkovému emisnímu stropu (který se lineárně snižuje od roku 2016 do poloviny roku 2020). Během této doby však musí dotčená zařízení dodržovat mezní hodnoty emisí podle směrnice o velkých spalovacích zařízeních. Zmíněná flexibilita poskytuje více času (do poloviny roku 2020), aby všechna dotčená zařízení splňovala mezní hodnoty emisí podle směrnice o průmyslových emisích, a také flexibilitu

---

²² <https://www.impel.eu/topics/industry-air/>

ohledně toho, jak budou potřebné investice do modernizace splňovat dané požadavky. Očekává se tedy, že náklady na splnění požadavků i další problémy se sníží. Tuto možnost využilo 15 členských států.

- **Odchyly pro spalovací zdroje s omezenou životností** - Tyto odchyly zohledňují situace, kdy se zařízení blíží ke konci své životnosti, a proto by nebylo ekonomické je modernizovat, aby splňovalo mezní hodnoty emisí podle směrnice o průmyslových emisích. Umožňují, aby stávající zařízení pokračovalo ve svém provozu po omezený počet provozních hodin (maximálně 17 500 hodin) bez dalších investic až do konce roku 2023, přičemž musí splňovat mezní hodnoty emisí podle směrnice o velkých spalovacích zařízeních. Jakmile skončí platnost odchyly pro spalovací zdroje s omezenou životností, musí být zařízení odstaveno nebo musí být modernizováno tak, aby splňovalo podmínky pro nové zařízení. Odchyly pro spalovací zdroje s omezenou životností využilo 24 členských států. Podle velice omezené odchyly bylo možné, aby byl limit 32 000 hodin, pokud zařízení splňovalo čtyři kritéria stanovená ve směrnici o průmyslových emisích.

Od roku 2017 budou členské státy každoročně předkládat údaje o zařízení umožňující Komisi monitorovat správné používání těchto ustanovení. Konečné seznamy velkých spalovacích zařízení využívajících různé odchyly jsou zveřejněny v platformě CIRCABC²³.

v. Inovace

Směrnice o průmyslových emisích vyžaduje v článku 27, aby členské státy podporovaly vývoj a uplatňování nově vznikajících technik a aby Komise stanovila pokyny, které v tom budou členským státům napomáhat. Proto je ve všech referenčních dokumentech o BAT uveden oddíl „nově vznikající techniky“.

Stanovení mezních hodnot emisí na základě nejlepších dostupných technik a jejich zevšeobecnění pro celé průmyslové odvětví bude znamenat, že pro příslušnou nejlepší dostupnou techniku vznikne trh většího rozsahu. Mělo by to vést k nižším nákladům a umožnit nákladově efektivnější čerpání přínosů.

Vznikají také obchodní příležitosti pro společnosti poskytující metody snižování emisí, protože tyto společnosti budou moci prodávat na větších trzích, jestliže jejich metody zajistí výkon podle nejlepších dostupných technik. Protože se nejlepší dostupné techniky stále více používají v globálním měřítku, existují tyto příležitosti na celém světě.

Mohly by být využity i synergie s jinými programy, jako je LIFE²⁴. Probíhají kontroly, zda příslušné projekty LIFE podporují progresivní techniky, a vynakládá se úsilí, aby bylo zajištěno, že proces přezkumu referenčních dokumentů o BAT bude využívat poznatky z úspěšných projektů.

Komise má zájem o získání hlubšího poznání všech těchto účinků, a proto plánuje i nadále v této oblasti pracovat, zejména formou testování inovační observatoře.

vi. Rozšiřování znalostní základny

Komise pokračuje v rozvíjení svých znalostí o dopadech průmyslových odvětví, která spadají pod směrnici o průmyslových emisích, na životní prostředí. Tato skutečnost pomůže

²³ EUROPA > European Commission>CIRCABC> env > ied > Library > [IED Derogations Lists](#) and EUROPA > European Commission>CIRCABC> env> ied > Library > [TNPs](#)

²⁴ LIFE je finanční nástroj EU podporující projekty v oblasti životního prostředí a ochrany přírody a v oblasti klimatu v celé EU. <http://ec.europa.eu/environment/life/>

porozumět oblastem, na které je třeba se zaměřit, a zdokonalit posuzování legislativy. Proto Komise usiluje o získání co nejširších zdrojů informací. Tyto informace pocházejí zejména z těchto zdrojů:

Zprávy předkládané členskými státy

Hlavní zdroj znalostí o dopadech směrnice o průmyslových emisích přichází přímo z členských států prostřednictvím jejich formálních zpráv o provádění, které se předkládají Komisi. Tato zpráva vychází ze zpráv členských států předložených v roce 2014.

Podpůrná analýza

Komise i nadále provádí podrobné posuzování odvětví, která spadají pod směrnici o průmyslových odpadech, a rovněž podrobně posuzuje uplatňování a dopad nejlepších dostupných technik v těchto odvětvích. V posledních letech provedla řadu analýz, aby zlepšila svou znalostní základnu. Tyto zprávy byly zveřejněny pod záložkou „Studie“ na webových stránkách platformy CIRCABC IED²⁵.

Analýza potvrzuje významný podíl průmyslu na mnoha druzích emisí znečišťujících látek do ovzduší a vody. Ukazuje také, že dochází k vývoji technologií regulace emisí v čase, přičemž řada technik postupuje od stavu „nově vznikající“ ke stavu osvědčené nejlepší dostupné techniky.

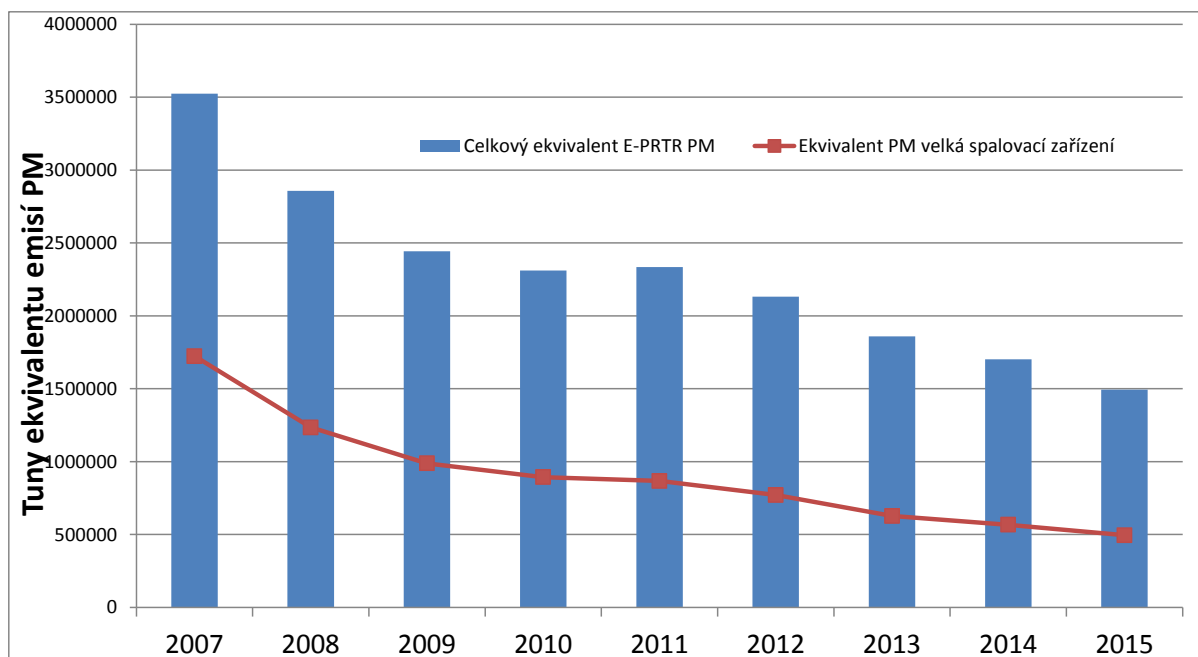
Při přípravných pracích Komise na směrnici o národních stopech emisí byl vypracován přístup využívající emise prekurzorů částic PM_{2,5} (tj. zejména PM_{2,5}, SO₂, NO_x, NH₃ a těkavých organických sloučenin) za účelem stanovení měřítka dopadů ekvivalentu PM na předčasnou úmrtnost způsobenou jemnými částicemi na úrovni EU²⁶. Komise vypracovala předběžné hodnocení trendů průmyslových emisí vycházející ze zpráv pro Evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek a údajů o ekvivalentu PM. Následující graf ukazuje trend emisí týkající se všech zařízení v Evropském registru úniků a přenosů znečišťujících látek a rovněž trend emisí pouze velkých spalovacích zařízení. I když je zde posuzován pouze jeden environmentální aspekt (emise do ovzduší) a pouze podskupina jeho dopadů, zaznamenává tento graf slibný vývoj²⁷.

---

²⁵ EUROPA > European Commission>CIRCABC> env> ied>Library> studies

²⁶ <http://ec.europa.eu/environment/air/pdf/TSAP-15.pdf>

²⁷ Uvedené emise jsou celková čísla, která nebyla upravena podle změn výroby. Komise má v úmyslu dále pracovat na vývoji lepších ukazatelů pokroku v této oblasti.

Pokud jde o hodnocení celkového snížení emisí z jednotlivých závěrů o nejlepších dostupných technikách, ukázalo se, že je mnohem náročnější dospět k definitivním závěrům. Komise i nadále provádí analýzy v této oblasti a v roce 2016 uspořádala pracovní setkání se zúčastněnými stranami. Je však jasné, že hodnocení na úrovni EU může být pouze všeobecné, zatímco členské státy mohou provést a skutečně provádějí svá vlastní hodnocení, jež jsou mnohem podrobnější.

vii. Mezinárodní uplatňování nejlepších dostupných technik

V mezinárodním měřítku jsou směrnice o průmyslových emisích, referenční dokumenty o BAT a závěry o nejlepších dostupných technikách považovány za příspěvek EU ke globálnímu procesu zahájenému na Světovém summitu o udržitelném rozvoji v roce 2002. Umožňuje to, aby z této ambiciózní práce těžily také neevropské země. Některé země si například pořizují překlady referenčních dokumentů EU o BAT pro své vlastní použití.

Čím více se používají koncepce BAT v ochraně životního prostředí, tím více zdrojů a poznatků se získává pro rozhodování a určování nejlepších dostupných technik a tedy i pro tržní síly, které následně vzniknou v oblasti výroby, využití a zlepšování nejlepších dostupných technik. Širší mezinárodní využívání přístupů na základě nejlepších dostupných technik povede také k harmonizovanějším konkurenčním podmínkám. Země vynakládají značné zdroje na zavádění, přezkum a aktualizaci informací o progresivních průmyslových metodách a technologiích pro prevenci a regulaci znečištění, je tedy žádoucí zajistit vzájemné obohacování znalostí a postupů.

Proto se jedna oblast práce Komise věnované směrnici o průmyslových emisích zaměřuje na podporu organizací v jiných částech světa, které využívají nejlepší dostupné techniky nebo o ně mají zájem, a na sdílení informací a zkušeností s nimi. Komise podporuje práce probíhající v Izraeli, Rusku a Jižní Koreji, které se snaží vypracovat povolovací režimy pro průmysl založené v podstatě na přístupu EU, tedy na nejlepších dostupných technikách a referenčních dokumentech o BAT. Komise rovněž podporuje Energetické společenství²⁸ v jeho krocích při

²⁸ <https://www.energy-community.org/>

plnění environmentálních cílů směrnice o průmyslových emisích pro velká spalovací zařízení.

Ve snaze rozšířit dosah těchto kroků podporuje Komise také projekt OECD²⁹ v této oblasti a podporuje rovněž využívání koncepce nejlepších dostupných technik v mnohostranných dohodách o životním prostředí (například Minamatská úmluva).

4. Závěry

V této zprávě předkládá Komise první přehled o provádění směrnice o průmyslových emisích a o svých dalších aktivitách. Komise čerpá řadu závěrů z poskytnutých informací:

- Směrnice o průmyslových emisích je dobrým příkladem zlepšování právní úpravy. Sloučila a zjednodušila sedm právních předpisů EU a vytvořila jedinečný a vysoce transparentní proces spolupráce pro přípravu referenčních dokumentů o BAT;
- Přestože je zatím příliš brzy na to, aby se projevily praktické výsledky přechodu na směrnici o průmyslových emisích, dosavadní pokrok je povzbudivý;
- Trendy v průmyslových emisích vypadají slibně;
- V následujících čtyřech letech se Komise bude zaměřovat na dokončení závěrů o BAT pro všechna průmyslová odvětví, monitorování využití odchylek pro velká spalovací zařízení a aktivní podporu členských států při provádění směrnice.

Kromě pokračování v činnostech popsaných v této zprávě považuje Komise za vhodné vyjádřit se k tomu, jak by se měla v dlouhodobém měřítku vyvíjet práce na provádění směrnice o průmyslových emisích a v jakém okamžiku bude vhodné využít dosažených výsledků a zvážit možnosti pro zlepšení. Do roku 2020 obdrží Komise další zprávy od členských států a bude přijata většina závěrů o BAT. Kromě toho se přiblíží konečné termíny většiny přechodných ustanovení pro velká spalovací zařízení. Zdá se, že tímto nastane vhodný čas k tomu, aby se zvážilo provedení plného vyhodnocení směrnice o průmyslových emisích.

---

²⁹ <http://www.oecd.org/chemicalsafety/risk-management/best-available-techniques.htm>